

je ověřována na reprezentativním vzorku žáků s následným statistickým vyhodnocením kvality testových položek na bázi IRT teorie¹¹⁸ (viz NÚCEM 2012c).

Konečně za pozornost stojí, že Hajdúková et al. (2012) poukazuje na problematičnost kvality vzdělávacích standardů, mimo jiné vzhledem k vágnosti formulace či k jednoúrovňovému standardu, s dopadem na omezenou možnost zavádění kritériálně založených forem celoplošného národního testování, tj. ověřování vzdělávacích standardů.

2. Administrace testu

Administrace CTŽ klade důraz na standardizaci průběhu tak, aby stejné podmínky platily pro všechny. CTŽ je realizováno na úrovni škol s hlavní odpovědností jejího ředitele. Pro koordinaci testování je na každé škole určen školní koordinátor vybraný ředitelem, který je odpovědný za organizaci a průběh testování v souladu s metodickými pokyny (viz blíže NÚCEM 2013b). V tomto ohledu školní koordinátor mimo jiné vybírá potřebný počet administrátorů testování v závislosti na počtu žáků 9. ročníku v dané škole. Zdůrazněme, že administrátorem testu z matematiky nesmí být učitel matematiky, u jazykových testů nesmí být administrátorem učitel jakéhokoliv jazyka, a tedy i jazyka cizího. Pro samotnou administraci testování jsou stanoveny velmi podrobné podmínky týkající se např. výběru vhodných testovacích místností, úpravy zasedacího pořádku či požadavků na přidělování variant testů jednotlivým žákům (viz NÚCEM 2013b).

CTŽ probíhá v písemné formě s využitím tištěných testových sešitů, které jsou na každou školu doručovány centrálně v zapečetěné podobě nejdříve dva dny před testováním. Zásilka musí být ihned po převzetí uložena do zabezpečeného prostoru u ředitele školy, který odpovídá za utajení obsahu zásilek až do termínu jejich otevření v den testování. Zásilky jsou otevírány necelou půlhodinu před začátkem administrace testování, každá zásilka obsahuje samostatné balíky dle testovaných předmětů, které jsou opět otevírány až těsně před časem určeným pro testování daného předmětu. CTŽ je realizováno v jeden den, doba testování jednoho předmětu se pohybuje mezi 60 a 70 minutami v závislosti na testovaném předmětu. Kontrolu objektivity testování na jednotlivých školách vykonávají zaměstnanci Státní školní inspekce, zaměstnanci odboru školství obvodního úřadu v sídle kraje, členové rad základních škol a pověření učitelé z jiných škol (viz NÚCEM 2013b, Hajdúková et al. 2012). Po ukončení každé části CTŽ sesbírá školní koordinátor od jednotlivých administrátorů testy a odpovědní archy, které jsou po kompletaci zasílány zpět NÚCEM, jehož pracovníci centrálně zajišťují vyhodnocení testů. Za každou správnou odpověď v testu žák obdrží 1 bod, za každou nesprávnou nebo žádnou odpověď pak 0 bodů (viz NÚCEM 2013a). Celkem žák může obdržet 20 až 25 bodů v závislosti na testovaném předmětu.

3. Vyhodnocení testu

Vyhodnocení testu probíhá na základě vyjádření správných odpovědí žáků procenty, s následným znázorněním výsledků v podobě rozdělení četností, tj. percentilů dosažených výsledků všech žáků či dílčích skupin žáků. Takto představuje CTŽ typ testu, který srovnává výsledky žáků mezi sebou a nehodnotí dosažení definovaných kritériálních standardů (např. NÚCEM 2012b, NÚCEM 2013a). Pro větší skupiny žáků jsou počítány rovněž další statistiky, včetně základních statistik střední hodnoty a variability dat a statistik pokročilých psychometrických metod. Takto jsou například diferencovány výsledky vzhledem k pohlaví žáků, vzhledem ke specifickým vzdělávacím potřebám žáků, vzhledem

¹¹⁸ *Item Response Theory*